

**Uchwała Nr XLIII/220/2022
Rady Gminy Markowa
z dnia 10 lutego 2022 roku**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Markowa
na lata 2022-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, poz. 1843) w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, 2469) oraz art. 10 ust 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r, poz. 2050, 2021 poz. 2469)

**Rada Gminy Markowa
uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Markowa na lata 2022-2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Markowa we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

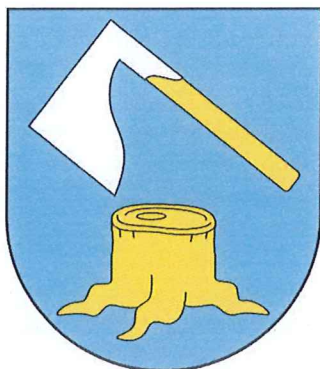
§ 3

Nadzór nad wykonaniem powierza się Komisji Spraw Społecznych.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY MARKOWA
Rygas-Folta
Maria Ryznar-Folta

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE MARKOWA NA LATA 2022-2025**

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	3
II.	ORGANIZACJA PROGRAMU	4
III.	PODSTAWY PRAWNE	6
IV.	DIAGNOZA PROBLEMÓW	6
V.	REKOMENDOWANE DZIAŁANIA.....	8
VI.	CELEZ I ZADANIA PROGRAMU	9
VII.	SPODZIEWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.....	11
VIII.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.....	11
IX.	ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	12
X.	KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU I SPRAWOZDAWCZOŚĆ	12

I. WSTĘP

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy o samorządzie gminnym, a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną;
- 3) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 4) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 5) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- 6) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii dotyczą w szczególności:

- 1) działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej;
- 2) leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych;
- 3) ograniczania szkód zdrowotnych i społecznych;
- 4) nadzoru nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 5) zwalczania niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 6) nadzoru nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Zgodnie z raportem Światowej Organizacji Zdrowia pt. „Zagrożenia dla zdrowia światowego. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami” (wydanie z 2009 roku) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, odpowiedzialny jest za ponad 60 rodzajów chorób i urazów. Rozmiary problemów związanych z alkoholem to również wysokie koszty społeczne i ekonomiczne, jakie ponoszą budżety państw. Koszty te szacowane są przez Światową Organizację Zdrowia na poziomie 1,3 % PKB, tj. w przypadku Polski ok. 17,5 mld. zł. Jak podaje Światowa Organizacja Zdrowia w „Europejskim Raporcie Zdrowia” (wydanie z 2012 roku) nadużywanie alkoholu jest przyczyną niemal 6,5 % ogółu zgonów w Europie. Nadużywanie

alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, ale także psychologiczne i społeczne. Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową.

Szkodliwe używanie alkoholu oraz narkotyków powoduje szkody zdrowotne i społeczne, w tym m.in.: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Problemy związane z alkoholem oraz innymi substancjami psychoaktywnymi powodują także wysokie koszty ekonomiczne. Koniecznym staje się podejmowanie działań zmierzających do ograniczania popytu i podaży tych środków, oraz realizacja zadań mających na celu redukcję szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych. Szczególnie istotne jest, by działania te podejmowane były już na poziomie lokalnym (samorządu gminnego). Wszelkie działania redukujące tego typu szkody i zapobiegające powstawaniu problemów stanowią podstawę do przywracania równowagi zdrowotnej i społecznej osoby uzależnionej oraz innych współuzależnionych. Zadania w zakresie redukcji szkód dotyczą wszystkich grup społecznych i stanowią usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmują edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży najczęściej w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii.

II. ORGANIZACJA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Markowa, zwany dalej Programem, określa strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Budowanie w Gminie Markowa spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień, opiera się na systemowym i konsekwentnym wdrażaniu programów profilaktycznych i terapeutycznych realizowanych we współpracy z różnymi podmiotami prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te przedstawia niniejszy Program, uwzględniający rozwiązywanie problemów, które dotyczą uzależnień od napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych, w tym również nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”, a także przemocy związanej z uzależnieniem. Sposoby realizacji zadań określonych w Programie dostosowane są do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Niniejszy program opracowany został w oparciu o obowiązujący stan prawny, tj. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025. Przy opracowaniu niniejszego Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki

i rozwiązywania problemów alkoholowych. Wykorzystano także publikację Krajowego Biura ds. Zapobiegania Narkomanii pn. „Zasady tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii” oraz diagnozę lokalnych problemów społecznych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Markowa realizuje Wójt Gminy Markowa przy współdziałaniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Markowej, policji, szkół podstawowych z terenu Gminy, Centrum Kultury Gminy Markowa oraz innych instytucji i organizacji działających w Gminie Markowa.

Działania zaplanowane w ramach Programu stanowią nie tylko kontynuację zadań i przedsięwzięć zapoczątkowanych w minionych latach, ale także dają możliwość realizacji nowych sugestii i potrzeb środowisk realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Osoby, instytucje i organizacje pozarządowe, wnosząc swoje doświadczenia i inicjatywy w zapobieganie problemom alkoholowym, są integralną częścią powstałego w gminie Markowa systemu pomocy osobom i rodzinom borykającym się z problemem uzależnień od alkoholu, problemów z narkotykami oraz przemocy w rodzinie.

Program dostosowany jest do specyfiki problemów alkoholowych i problemów z narkotykami w gminie Markowa i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

Program uwzględnia również aspekty profilaktyczne i medyczno-rehabilitacyjne przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałania narkomanii i opiera się na wiedzy dotyczącej:

- promocji zdrowego stylu życia,
- profilaktyki uzależnień,
- przeciwdziałania zagrożeniom,
- leczenia uzależnień,
- interwencji w przypadku przemocy w rodzinie,
- redukcji szkód społecznych spowodowanych uzależnieniem i współuzależnieniem, w tym pomocy społecznej udzielanej uzależnionym i ich rodzinom,
- integracji środowiskowej wśród osób prywatnych, instytucji i organizacji pozarządowych.

Realizowanie tych działań wymaga zaangażowania wielu środowisk i grup społecznych, konsekwencji w długofalowych działaniach i wprowadzania nowatorskich rozwiązań szczególnie w odniesieniu do pracy z dziećmi i młodzieżą. Efekty takiej pracy nie są spektakularne ale podnoszą świadomość społeczeństwa oraz promują właściwe postawy młodych ludzi w perspektywie ich dorosłego życia.

III. PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek uchwalania niniejszego Programu wynika z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu oraz z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii. W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 3) Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- 4) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- 5) Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- 6) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- 7) Ustawa z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- 8) Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych,
- 9) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- 10) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 11) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 12) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 13) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- 14) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 –2025,
- 15) Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Markowa na lata 2016 – 2021.

IV. DIAGNOZA PROBLEMÓW

Gmina Markowa jest gminą wiejską znajdującą się w powiecie łańcuckim i należącą do województwa podkarpackiego. W skład gminy Markowa wchodzi trzy sołectwa: Husów, Markowa i Tarnawka. Według stanu na dzień 31.12.2021 r. gminę zamieszkuje 6 495 mieszkańców.

Gmina Markowa realizuje rokrocznie Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz posiada Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W skład Komisji wchodzi: pracownik GOPS, nauczyciel, policjant, pracownik Urzędu Gminy, pracownik socjalny i radny gminy.

Gmina Markowa, podobnie jak inne gminy w kraju boryka się z problemami związanymi

z zagrożeniami alkoholizmem czy narkomania. Uzależnienia są poważnym problemem społecznym. Są nie tylko dotkliwe dla osoby uzależnionej i jej rodziny, ale także dla całej społeczności. Osoby uzależnione często powodują wypadki na drogach, wszczynają bójki i awantury oraz popełniają innego rodzaju przestępstwa. Ponadto uzależnienia generują także inne problemy społeczne takie jak bezrobocie, przemoc domowa czy ubóstwo. Należy dokładać wszelkich starań by przeciwdziałać uzależnieniom jak najwcześniej i pomagać osobom już tkwiącym w nałogu.

Mieszkańcy Gminy Markowa w badaniu *Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Gmina Markowa 2021* odpowiedzieli, że:

Najbardziej istotnymi w ocenie mieszkańców problemami społeczności lokalnej są w świetle wyników przeprowadzonych badań:

- pogorszenie kondycji psychicznej w związku z izolacją w czasie pandemii Covid-19,
- zasięg występowania długotrwałych chorób oraz sytuacja osób nimi dotkniętych,
- bezrobocie,
- alkoholizm oraz uzależnienie od narkotyków
- zaniedbywanie rozwoju dzieci i młodzieży oraz przemoc domowa.

12% badanych uczniów stwierdziło, że próbowało spożywać alkohol, 5% paliło papierosy, 2% próbowało narkotyków w swoim życiu. Prawie połowa badanych nie zna konsekwencji zażywania substancji psychoaktywnych. Nikt z badanych uczniów nie wie gdzie mogą szukać pomocy osoby zmagając się z uzależnieniami.

Badani respondenci rzadko deklarują, że w swoim środowisku mają przypadki osób przyjmujących substancje odurzające tj. narkotyki i dopalacze. 68% ankietowanych nie zna nawet jednej osoby uzależnionej od tych substancji. Równocześnie 77 % ankietowanych jest świadoma problemu występowania zaburzeń emocjonalnych czy uzależnień i wskazuje potrzebę prowadzenia działań profilaktycznych i edukacyjnych. Jako najbardziej potrzebne działania respondenci wskazywali: zapewnienie wsparcia psychologicznego dla rodzin (40% ankietowanych), pomoc w integracji dzieci po okresie izolacji (24%), warsztaty profilaktyczne dla uczniów(16%), otwarte konsultacje z terapeutą uzależnień (12%) .

Osoby uzależnione najczęściej charakteryzują się niezaradnością życiową, brakiem umiejętności wprowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w wychowaniu dzieci, co skutkuje koniecznością korzystania z pomocy instytucji. Przedmiotem działania zarówno Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Markowej jest m.in. umożliwianie osobom i rodzinom przewycięzania trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia, zapobieganie powstawaniu takich sytuacji, a także umacnianie rodzin.

Do coraz częstszych w środowisku obserwuję się uzależnienia behawioralne, nazywane również uzależnieniami od czynności są zaburzeniami zachowania o charakterze nałogowym,

które nie mają związku z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych. Charakteryzuje się powtarzającą utratą kontroli nad tym zachowaniem oraz kontynuowaniem go pomimo negatywnych konsekwencji. Zaliczamy do nich: patologiczny hazard, gry komputerowe, internet, seks, pornografia (seksoholizm), praca (pracoholizm), zakupy (zakupoholizm), Ćwiczenia fizyczne (bigoreksja, zdrowe odżywianie się (ortoreksja), opalanie się (tanoreksja).

Dane statystyczne za rok 2021:

- 1) Na terenie Gminy Markowa wydane jest 27 zezwoleń na handel alkoholem w 13 punktach sprzedaży.
- 2) W związku z nadużywaniem alkoholu Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wezwała 8 mieszkańców gminy w celu przeprowadzenia rozmowy interwencyjno- motywującej, o zastosowanie leczenia odwykowego.
- 3) W wyniku prowadzenia postępowań mających na celu przymusowe leczenie odwykowe skierowano 6 osoby na badania psychologiczne i psychiatryczne oraz 5 osobom złożono wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku przymusowego leczenia.
- 4) GOPS w Markowej objął świadczeniami z tytułu problemów alkoholowych 19 rodzin.
- 5) Policja przeprowadziła 12 interwencji domowych, które zakończyły się sporządzeniem Niebieskiej Karty.
- 6) Policja doprowadziła 7 nietrzeźwych mieszkańców gminy do izby wytrzeźwień w Rzeszowie.
- 7) Policja zatrzymała 14 nietrzeźwych mieszkańców gminy kierujących pojazdami.
- 8) Policja odnotowała 1 przestępstwo narkotykowe na terenie gminy.

V. REKOMENDOWANE DZIAŁANIA

Głównym założeniem programów przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy powinno być ograniczanie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem używania środków psychoaktywnych poprzez rozwój działań związanych z profilaktyką i terapią uzależnień, wzrost społecznej świadomości, przeciwdziałanie powstawaniu i redukcja następstw używania substancji psychoaktywnych, integrację społeczną i zawodową osób uzależnionych oraz doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w jego realizację. Uzależnienia dosyć często występują równolegle, mogą mieć podobne przyczyny i zbliżone konsekwencje. Ze względu na rozległość i złożoność problemów występujących wśród osób używających substancje psychoaktywne, system udzielania pomocy musi obejmować wiele elementów mających na celu zwiększenie zdolności osób do utrzymywania abstynencji, poprawę umiejętności rozwiązywania problemów osobistych, prowadzenia zdrowego stylu życia oraz redukcja zaburzeń somatycznych i psychicznych. Istotą programów musi być długofalowe działanie na rzecz zmiany nawyków i utrwalania prawidłowych wzorów zachowań i funkcjonowania w życiu społecznym, a nie tylko czasowa,

potencjalna zmiana zachowania. Analiza danych dotyczących spożywania alkoholu oraz problemów społecznych i zdrowotnych, z tego wynikających pokazuje, że istotnym czynnikiem sprzyjającym uzależnieniu jest wykluczenie społeczne, a konsekwencją nadmiernego używania alkoholu jest przemoc. Z uwagi na rodzaj używanych narkotyków (głównie marihuana i jej pochodne), wzory ich używania oraz poziom rozpowszechnienia spożycia nielegalnych środków psychoaktywnych, konieczne staje się zintensyfikowanie działań profilaktycznych, szczególnie z wykorzystaniem programów rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, oraz rozwijanie programów wczesnej interwencji takich jak FreD goes net czy Candis. Należy także tworzyć warunki umożliwiające implementację dobrych praktyk w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków. Ważnym elementem Programu powinno być kontynuowanie dobrych praktyk oraz poszukiwanie nowych form współpracy pomiędzy służbami zobowiązanymi do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego a placówkami wsparcia dla osób uzależnionych, w celu zapewnienia właściwej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom. Wskazane jest, aby w latach 2022-2025 kontynuować realizację programów profilaktyki selektywnej, skierowanych do grup szczególnie narażonych na uzależnienie. Istotne będzie również realizowanie działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i środowisku społecznym. Niezbędne jest monitorowanie podejmowanych działań. Monitorowaniu podlegać będzie m.in. liczba wydawanych zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz usytuowanie punktów jego sprzedaży. We wszystkich środowiskach i grupach społecznych, w szczególności dzieci i młodzieży należy w sposób ciągły prowadzić działania edukacyjne promujące styl życia bez nałogów i przemocy.

VI. CELEZ I ZADANIA PROGRAMU

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Markowa, podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury spożycia i wzorów używania napojów alkoholowych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cele strategiczne Programu:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkomanii.
2. Zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują.
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Cele szczegółowe (operacyjne) Programu:

1. Promowanie trzeźwości oraz wspieranie środowisk i postaw abstynenckich.

- 1) współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami wspierającymi proces zdrowienia rodzin

z problemami uzależnień.

- 2) tworzenie warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia (uprawianie sportu, zabawy, wypoczynku innych form spędzania czasu wolnego), oraz tworzenia warunków celem eliminowania uzależnień behawioralnych.
- 3) dofinansowanie działalności organizacji w których można w sposób wolny od zagrożenia uzależnieniem spędzać wolny czas,
- 4) dofinansowanie klubów sportowych, świetlic szkolnych, zajęć sportowych, kółek zainteresowań, oraz przedsięwzięć mających wpływ na ograniczenie zjawiska alkoholizmu.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy.

- 1) Wspieranie i współfinansowanie różnego rodzaju zajęć i wydarzeń o charakterze społeczno-kulturalno-rekreacyjnym oraz innych przedsięwzięć mających wpływ na ograniczenie zjawiska alkoholizmu
- 2) Prowadzenie różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży (półkolonia, wycieczki, zajęcia feryjne, obozy dla dzieci)
- 3) edycja programów profilaktycznych prowadzonych w szkołach podstawowych,

3. Udzielanie rodzinom w których występują problemy uzależnienia pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą.

- 1) udzielanie informacji o grupach samopomocowych,
- 2) dofinansowanie terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
- 3) pomoc psychologa.
- 4) profilaktyka rodzinna – uczenie rodziców umiejętności wspierania abstynencji dzieci,
- 5) edukacja rodziców na temat zagrożenia jakim są narkotyki i inne środki psychoaktywne.

4. Rozwijanie edukacji publicznej poprzez szkolenie przedstawicieli różnych zawodów (szczególnie sprzedawców alkoholu) w zakresie problemów uzależnień.

5. Kontrola przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy.

6. Pomoc dla organizacji pozarządowych oraz inicjatyw społecznych wspierających proces zdrowienia rodzin z problemami uzależnień.

- 1) pomoc dla ruchów abstynenckich organizujących działania wspomagające trzeźwość

i wychodzenie z różnego typu nałogów.

7. Zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej terapii osób uzależnionych i współuzależnionych członków rodzin.

- 1) informowanie osób uzależnionych o możliwości terapii w Poradni Leczenia Uzależnień,
- 2) dofinansowanie działalności Poradni Leczenia Uzależnień w łańcucie w której osoby z problemem uzależnienia korzystają z terapii prowadzonej przez specjalistów.

8. Monitorowanie skali zjawisk patologicznych; alkoholizmu i narkomanii.

- 1) współpraca z instytucjami zajmującymi się pracą w środowiskach zagrożonych patologią.

VII. SPODZIEWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Spodziewane efekty realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025:

1. Uświadomienie zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania alkoholu oraz narkotyków.
2. Wzrost liczby młodych osób zaangażowanych w propagowanie pozytywnych wzorców zachowania.
3. Wzrost inicjatyw społeczności lokalnej podejmowanych na rzecz zapobiegania alkoholizmowi i narkomani zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży jak również pomocy osobom uzależnionym.
4. Wzrost świadomości mieszkańców gminy o możliwości uzyskania szeroko rozumianego wsparcia.
5. Pogłębienie wiedzy o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem,
6. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy domowej,
7. Zmiana stereotypów utrudniających świadczenie pomocy osobom tego wymagających.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Realizacja celów i zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy pochodzących głównie z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dodatkowym źródłem finansowania mogą być inne środki, pozyskiwane zarówno przez Gminę, jak też pozostałych interesariuszy Programu.

IX. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Każdy z członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma obowiązek uczestnictwa w posiedzeniu komisji oraz w pracach zespołu problemowego GKRPA.

Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji w wysokości 50,00,- zł oraz za udział w kontrolach punktów sprzedaży alkoholu w wysokości 100,00 zł.

Wynagrodzenie wypłacane jest każdorazowo na podstawie protokołu posiedzenia oraz listy obecności.

X. KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Kontrole nad realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii sprawuje Rada Gminy.

Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma obowiązek złożyć Radzie Gminy roczne sprawozdanie z wykonania Programu w terminie do 30 marca każdego roku

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY MARKOWA**
Maria Ryznar-Folta